

SBAB!

Inlåning & Sparande

Nummer 4 2016 • 1 april 2016

Svenska hushåll fortsätter toppa EU:s ekonomiska liga. Andelen hushåll som kan spara är högre än i något annat EU-land. Svenskarnas hushållsekonomi har förbättrats snabbast i hela EU det senaste året och hushållen är optimistiska inför framtiden. Svenska hushåll har också den allra högsta sparbenägenheten i EU.

Svenska hushåll kvar i EU-toppen

Svenska hushåll fortsätter toppa EU:s ekonomiska lista. I Sverige har fler hushåll än i något annat EU-land en ekonomi som medger att de kan spara. Svenskarnas hushållsekonom har även haft den starkaste utvecklingen de senaste tolv månaderna. Svenskarna tillhör också de största optimisterna inför de kommande tolv månaderna och har den högsta sparbenägenheten i hela EU.

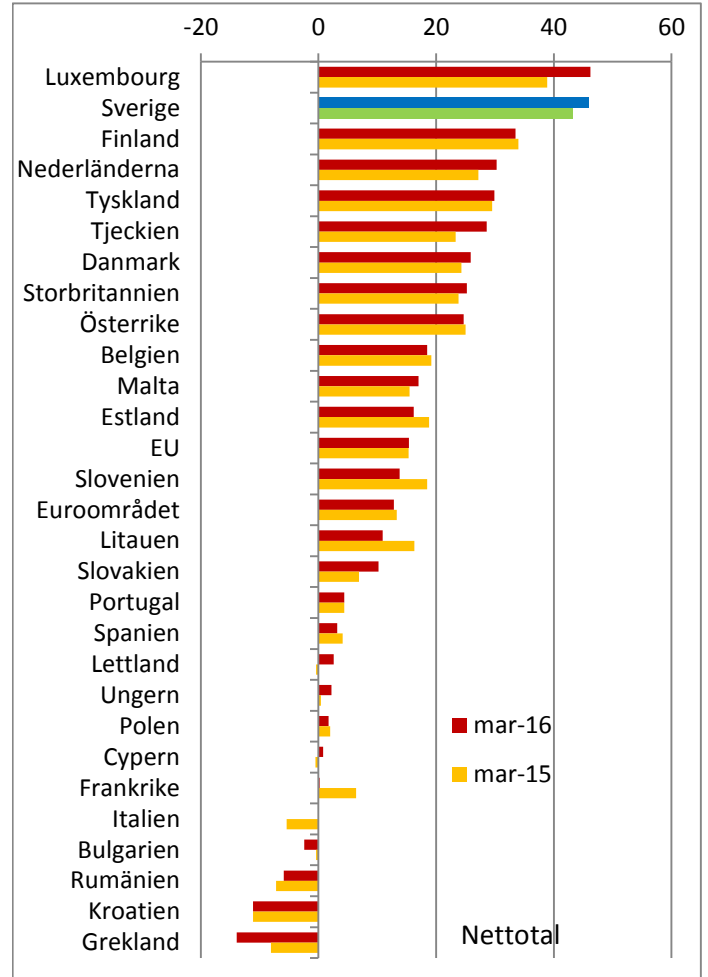
EU-kommissionen publicerar varje månad harmoniserad statistik över företagens och hushållens syn på ekonomin i respektive medlemsland. För hushållsstatistiken rör det sig om sammanlagt drygt 41 000 hushåll i hela EU som tillfrågas. I Sverige är det Konjunkturinstitutets barometerdata som ligger till grund för statistiken. I och med att statistiken är harmoniserad så är den lämplig för att jämföra länder med varandra. Vi har valt att titta närmare på frågorna om hushållens finansiella och ekonomiska situation och hur de bedömer sina möjligheter att spara. Sammantaget är det fem frågor som behandlar dessa ämnen. Svaren i den senaste undersökningen samlades in under mars.

Bland de starkaste hushållsekonomierna i Europa

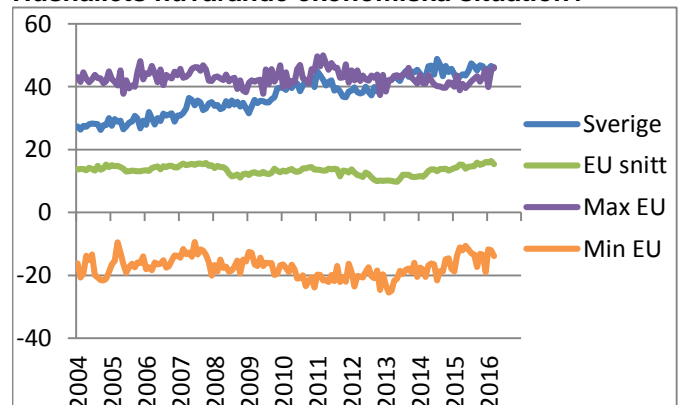
På frågan om hur hushållets nuvarande ekonomiska situation ser ut så är andelen svenska hushåll som svarar att de sparar, 46 procentenheter större än andelen som svarar att de skuldsätter sig eller lever på sparade pengar, dvs nettotalet är +46. Det innebär att Sverige delar förstaplatsen, av de totalt 28 EU-länderna som deltar i undersökningen, med Luxembour. En förstaplats som man haft de senaste två åren.¹ Även Finland, Nederländerna och Tyskland hamnar högt upp medan Bulgarien, Rumänien, Kroatien och Grekland hamnar längst ned med negativa nettotalet. För EU som helhet var nettotalet +15, samma som i mars i fjol. De geografiska skillnaderna förblir ganska tydliga då vi, med få undantag, fortfarande nästan bara hittar länder från norra och västra Europa högt upp medan vi hittar Öst- och Sydeuropa i botten.

Utvecklingen har varit blandad bland de europeiska hushållen det senaste året. Indikatorn har stigit i 14 länder, är oförändrad i 2 och har fallit i 11 av de 27 länderna. Allra snabbast har den stigit i Luxembour, som återtagit tätplatsen. Även Malta och Lettland har klättrat i rankingen. Jämför vi 5-10 år bakåt i tiden så har det inte skett några större förändringar i rankingen. Sverige har hela tiden befunnit

Hushållets nuvarande ekonomiska situation?

Hushållets nuvarande ekonomiska situation?

¹ För Irland saknas data för två av de fem frågorna.

sig i topp fem. De största förändringarna är att Frankrike och Österrike tappat ett par platser medan Ungern, Malta och Lettland klättrat lite.

Störst förbättring i Sverige det senaste året

Även när det gäller hur hushållens ekonomiska situation förändrats de senaste tolv månaderna så ligger Sverige i topp. Nettotalet är +9, dvs andelen hushåll som uppger att deras ekonomiska situation blivit bättre är 9 procentenheter större än andelen som uppger att den blivit sämre. Även i Tyskland, Danmark, Malta och Storbritannien är det en majoritet av hushållen som säger att deras ekonomiska situation förbättrats det senaste året. Annars är det överlag negativt. För EU som helhet är nettotalet -6 och i länder som Grekland, Bulgarien och Slovenien uppger stora andelar av hushållen att de fått det sämre det senaste året.

Jämfört med förr ett år sedan har läget dock förbättrats i 21 av 28 länder. Särskilt i Cypern och Irland har hushållens läge börjat förbättras snabbare. Irland har klättrat åtta platser på rankingen. Även Polen och Rumänien har klättrat ett par platser. Större nedgångar kan noteras i främst Grekland och Litauen, men även Belgien, Estland, Finland och Slovenien har tappat en del platser på rankingen.

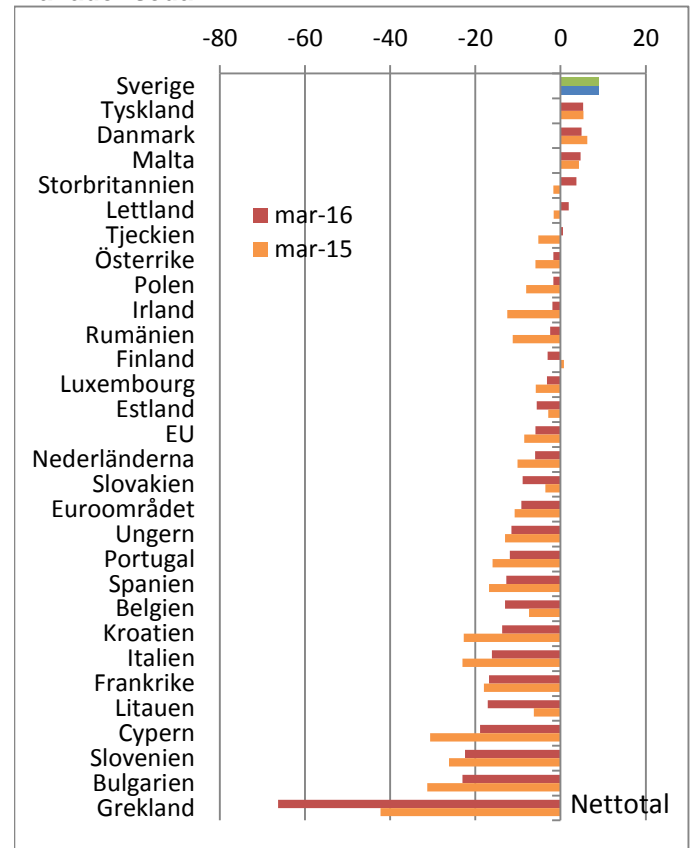
Jämfört med för 5-10 år sedan har förändringarna i toppen varit ganska små. Belgien, Estland, Finland, Frankrike och Litauen har tappat på rankingen medan Tyskland, Irland, Lettland, Malta och Rumänien klättrat.

Oförändrade men spretiga förväntningar

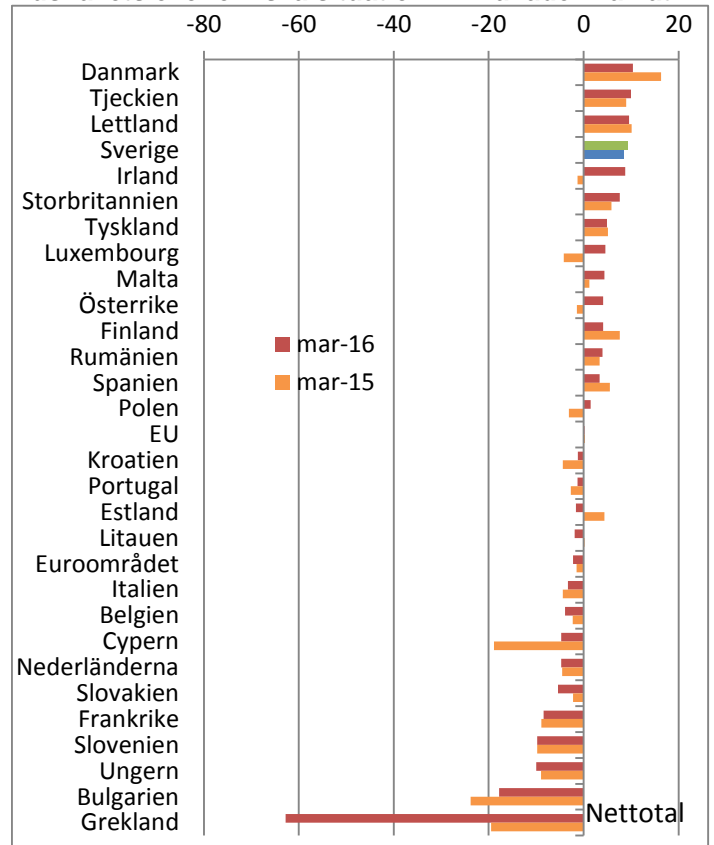
På frågan om hur hushållen bedömer att deras ekonomiska situation kommer att utvecklas framöver svarar en övervikt på 9 procent av de svenska hushållen att de räknar med en förbättring. Det placerar Sverige på fjärde plats i EU-toppen efter Danmark, Tjeckien och Lettland. Snittet för EU landar på noll, dvs det väger helt jämnt mellan optimister och pessimister. Detta är samma notering som förr ett år sedan. Krisdrabbade Grekland sticker ut med utbredd pessimism. Grekland är också det land där pessimismen ökat mest det senaste året. I 15 av de 28 EU-länderna har hushållens framtidsförväntningar annars blivit ljusare. Särskilt i Cypern, Irland och Luxemburg har hushållens förväntningar ljusnat.

Jämfört med för 5-10 år sedan så har det skett en del förändringar i landrankningen avseende hushållens framtidsförväntningar. Tjeckien, Irland och Malta har klättrat en hel del medan Belgien, Estland, Frankrike och Ungern tappat i förväntningsrankingen.

Hushållets ekonomiska situation jämfört med för 12 månader sedan?

Hushållets ekonomiska situation 12 månader framåt?

Fortsatt stora skillnader i sparbenägenhet

En övertikt på 60 procent av de svenska hushållen uppger att de troligen kommer att spara något under det kommande året, en uppgång med en procentenhet sedan mars i fjol. Det placerar Sverige i topp som det mest sparbenägna landet i EU. Sannolikt hänger det både ihop med höga inkomster och med hög villighet att sätta undan pengar (försiktighetssparande). För EU som helhet väger det ganska jämnt mellan antalet hushåll som kommer att spara och de som inte kommer att göra det, nettotalet är -1. Från Sverige i toppen är det ett jättesteg ned till Grekland i botten, med ett nettotal på -80. Det skvallrar om de stora inkomst- och förmögenhetsskillnader som finns inom EU.

Överlag har sparmöjligheten/benägenheten ökat något. I 15 av 27 länder ligger indikatorn högre än förr ett år sedan. Kroatien, Luxemborg och Storbritannien är de länder som ökat mest medan Litauen, Slovenien, Grekland och Frankrike noterar större nedgångar.

Inte särskilt fördelaktigt det är att spara

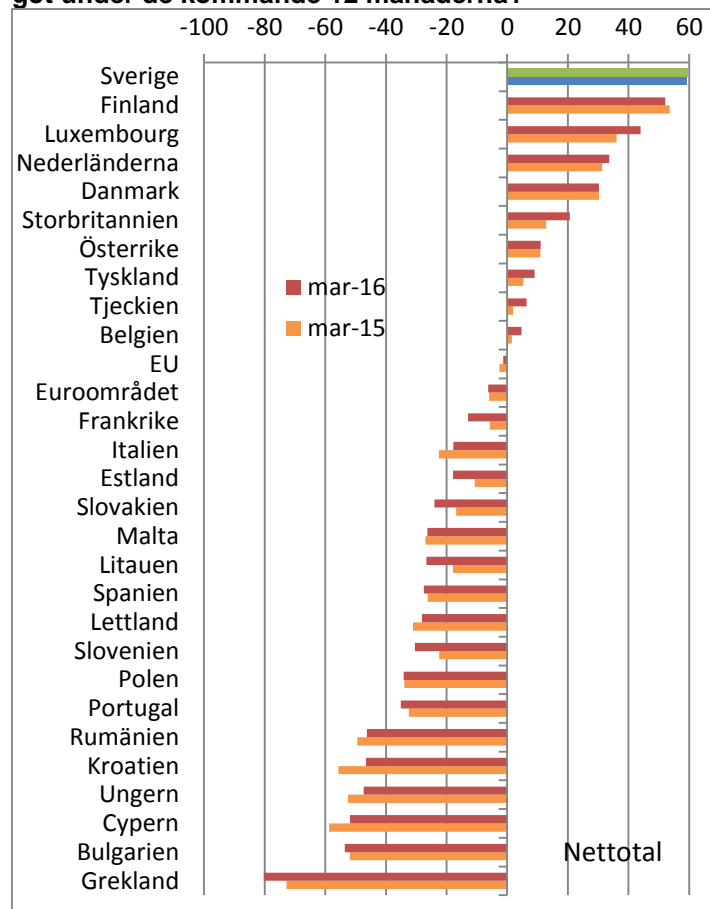
Italien och Danmark placerar sig högst när det gäller bedömningen av hur fördelaktigt det är att spara, mot bakgrund av det ekonomiska läget. Avståndet till övriga länder är ganska stort. Sverige hamnar nia, under EU-snittet, med ett nettotal på -3, en nedgång med 5 procentenheter. Större nedgångar kan noteras i Frankrike, Nederländerna, Belgien och Litauen medan Österrike, Slovakien och Kroatien klättrat lite. Det kan tyckas överraskande att svenska hushåll bara hamnar i mitten när det gäller bedömningen av hur fördelaktigt det är att spara, givet den starka ekonomin och den höga sparbenägenheten. Troligtvis handlar det om att låga sparräntor, osäkerhet om børsutvecklingen och oro för framtida skatteändringar gör att det finns en viss skepsis mot sparande bland de svenska hushållen.

Svenska hushåll fortsätter toppa EU-ligan

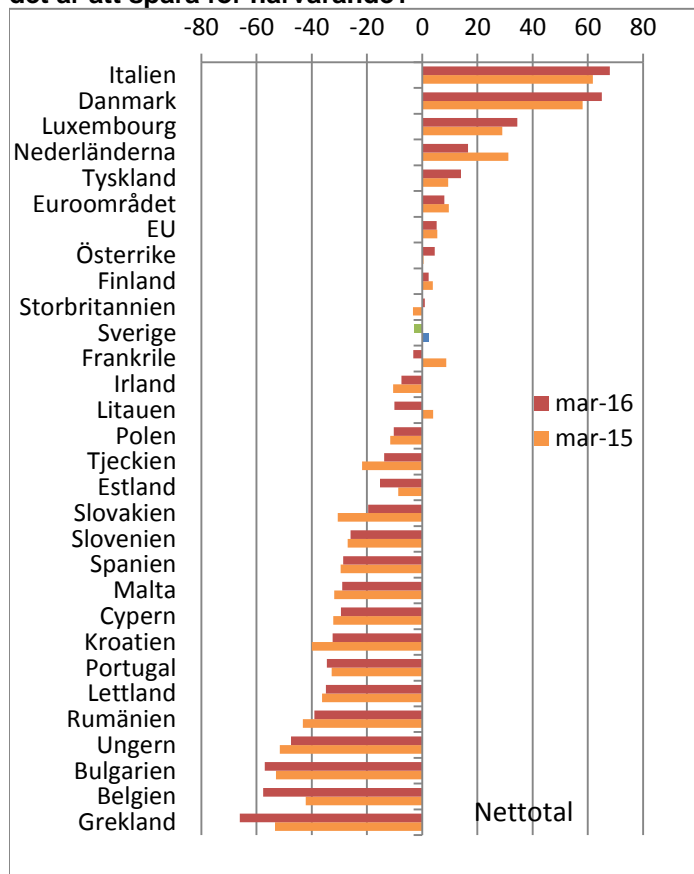
Sammantaget signalerar EU-kommissionens statistik att hushållen i Sverige fortsätter att ha en betydligt starkare ekonomisk och finansiell situation än vad hushållen i de flesta andra europeiska länder har. Andelen hushåll som inte får ihop ekonomin är liten, inte minst i jämförelse med de krisdrabbade medelhavsländerna och de forna öststaterna. Det medför att en stor andel av de svenska hushållen har möjlighet att spara undan pengar i nuläget. Samtidigt toppar Sverige även när det gäller hur utvecklingen sett ut det senaste året och ligger bland de mest optimistiska inför det kommande året, vilket bådär gott även inför framtiden

Huvudförklaringen till de svenska hushållens goda ekonomi och höga sparande ligger i att den svenska ekonomin klarat de senaste årens globala ekonomiska turbulens

Hur troligt är det att ditt hushåll kommer att spara något under de kommande 12 månaderna?

Mot bakgrund av det ekonomiska läget, hur tycker du det är att spara för närvarande?

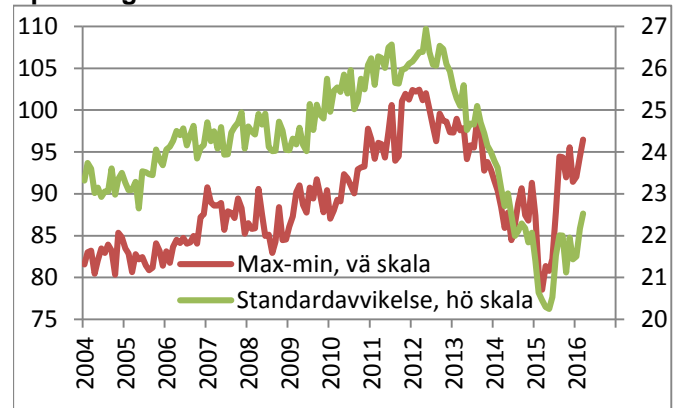

bättre än andra länder. Trots ett starkt omvärldsberoende har Sverige haft god tillväxt även när det gått knackigt i stora delar av Europa. Starka offentliga finanser, ett starkt välfärdssystem, sänkta skatter, låga räntor, låg inflation och stigande bostadspriser är några exempel på faktorer som gett viktig stimulans till hushållen.

Skillnaderna har ökat senaste året

Spridningen mellan EU-länderna, när det gäller hur hushållen svarat på de olika frågorna, ger en indikation på hur integrerade de är och hur lika de reagerar på olika händelser. Både skillnaden mellan högsta och lägsta utfall (max-min) och standardavvikelsen - beräknade som ett genomsnitt för de fem frågorna - ökade kontinuerligt mellan 2004 och 2012. Framför allt ökade skillnaderna under 2010 och 2011. Därefter minskade skillnaderna markant, när eurokrisen började bedarra. Från våren 2015 och fram till dags dato har skillnaderna återigen börjat öka.

Spridningsmått

För mer information om Inlåning & Sparande, vänligen kontakta:

Tor Borg, Chefsekonom SBAB

Telefon: 076-118 09 02

Epost: tor.borg@sbab.se

Twitter: @tor_borg

Blogg: sbab.se/bloggen

Inlåning & Sparande är en publikation från SBAB. Ansvarig för brevet är Tor Borg, tfn 076-118 09 02. Det har baserats på källor som bedömts som tillförlitliga. Rapporten är inte gjord för att utgöra det enda redskapet vid enskilda beslut om lån och investeringar. SBAB påtar sig inte något ansvar för direkt eller indirekt förlust till följd av beslut grundade på detta dokument. Citera gärna Inlåning & Sparande men ange alltid källa.

SBAB Bank AB (publ)

Besöksadress: Svetsarvägen 24 • Postadress: Box 4209, 171 04 Solna

Tel 08-614 43 00

www.sbab.se • E-post: info@sbab.se • (Org.nr. 556253-7513)